

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☒ Fax: 472-8860

Vj-95/2005/13.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Colgate-Palmolive (Magyarország) Termelő Korlátolt Felelősségű Társaság** (Budapest) ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indított eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A határozat felülvizsgálatát annak kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtandó keresettel kérheti az eljárás alá vont vállalkozás.

I n d o k o l á s

**I.
Tényállás**

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított, 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban mint Tpv.) 67. § (1) bekezdése, illetve a 70. § alapján 2005. június 20-án versenyfelügyeleti eljárást indított annak megállapítására, hogy az eljárás alá vont által gyártott Palmolive Aroma Creme Exotic és az Aroma Creme Comfort

elnevezésű tusfürdők reklámozása a Tpv. 8. §-ában megfogalmazott tilalomba ütközik-e.

2. A versenyfelügyeleti eljárás előzménye, hogy a GVH bejelentés alapján elővizsgálatot folytatott le annak megállapítására, hogy a kifogásolt reklámokban szereplő termékek tartalmazzak-e aktív hidratáló krémet. A GVH Fogyasztóvédelmi Irodája szakmai kérdésnek minősítette azt a kérdést, hogy mely összetevők minősülnek hidratáló anyagnak. A Fogyasztóvédelmi Iroda az elővizsgálatot lezáró határozatában nem látta indokoltnak versenyfelügyeleti eljárás megindítását, tekintettel arra, hogy a reklámban foglaltaknak ez az állítása nem gyakorolhatott érdemleges hatást a fogyasztói döntésre és nem fejthetett ki piacvaró hatást. A bejelentés elutasítása ellen benyújtott fellebbezés kapcsán a GVH Versenytanácsa elrendelte a versenyfelügyeleti eljárás lefolytatását arra hivatkozással, hogy egy bejelentés vizsgálata során nincs lehetőség a szakmai álláspontok összevetésére, így indokolt a versenyfelügyeleti eljárás lefolytatása.
3. A GVH 2005. szeptember 8-án az eljárást kiterjesztette a Palmolive Aroma Creme Exotic és az Aroma Creme Comfort márkanevet viselő folyékony szappan és habfürdő termékek reklámjaira is, mivel eredetileg csak a tusfürdők képezték az eljárás tárgyát.
4. A GVH 2005. szeptember 19-én az eljárást a Tpv. 63. § (6) bekezdése alapján 60 nappal meghosszabbította.

Az eljárás alá vont vállalkozás

5. A Colgate-Palmolive Kft.-t 1993. november 23-án hozták létre Magyarországon a világszerte működő Colgate-Palmolive (America) Inc. és a Norwood International Incorporated tulajdonában álló vállalatcsoport részeként. A vállalatcsoport több mint 200 országban végez üzleti tevékenységet. Elsődleges tevékenysége száj- és testápolási termékek, valamint tisztítószeres és állateledelek gyártása.
6. A Colgate-Palmolive Kft. a Colgate-Palmolive Magyarország Kereskedelmi Közkereseti Társaság jogutódja. A Colgate-Palmolive Kft. fő tevékenységi köre testápolási termékek gyártása.
7. Az eljárás alá vont vállalkozás nettó árbevétele 2004-ben 5.516.653.000. forint volt.

A vizsgált magatartás

8. A Palmolive Aroma Creme termékek 2004 májusa óta vannak forgalomban. Az eljárás alá vont 2004 júliusától jelentetett meg televíziós hirdetések a tusfürdőkről két változatban.
9. 2004 júliusától több televízió csatornán látható volt a **Palmolive Aroma Creme Exotic** és a **Palmolive Aroma Creme Comfort** tusfürdők reklámja, amely a következőképpen hangzott: (1) 30 másodperces változat: „Engedje át magát az érzéki krém és természetes illóolajok ölelésének. Kényeztesse bőrét, kényeztesse érzékeit. Új Palmolive Aroma krémtusfürdő. Hidratáló krém és természetes illóolajok egyedülálló

kombinációja. A Palmolive Aroma Creme tusfürdő táplálja bőrét és simogatja érzékeit. Engedje át magát a kényeztetésnek és a gondoskodásnak. Új Palmolive Aroma krémtusfürdő. Kényeztesse bőrét, kényeztesse érzékeit.”; (2) 20 másodperces változat: „Engedje át magát az érzéki krém és természetes illóolajok ölelésének. Új Palmolive Aroma Creme tusfürdő. Hidratáló krém és természetes illóolajok egyedülálló kombinációja. Táplálja bőrét és simogatja érzékeit. Új Palmolive Aroma Creme tusfürdő.” (Vj-95/2005/9. sz. irat)

10. A tusfürdő termékek címkéin az alábbi szöveg szerepel: (1) „A **Palmolive Aroma Creme Comfort tusfürdő** hidratáló krémet és természetes narancsvirág és rózsafa illóolajokat tartalmaz. A bőrét puhává és hidratálttá varázsolja, miközben érzékeit nyugtatja. Kényeztesse Ön is testét lelkét.” és „Shower Creme with Moisturising CREME and Essential OILS.”; **Összetevők:** Aqua, Sodium C12-13 Pareth Sulfate, Cocamidopropyl Betaine, Lauryl Polyglucose, Parfum, Styrene/Acrylates Copolymer, Sodium Chloride, DMDM Hydantoin, Polyquaternium-7, Glycol Distearate, Citric Acid, Tetrasodium EDTA, Laureth-4, Aniba Rosaeodora, Citrus Aurantium Amara, Benzyl Salicylate, Citronellol, Coumarin, Alpha-Methyl Ionone, Hexyl Cinnamal, Limonene; (2) „A **Palmolive Aroma Creme Exotic tusfürdő** hidratáló krémet és természetes kamilla és szantálfa illóolajokat tartalmaz. A bőrét puhává és hidratálttá varázsolja, miközben újraéleszti érzékeit. Kényeztesse Ön is testét és lelkét.” és „Shower Creme with Moisturising CREME and Essential OILS.”; **Összetevők:** Aqua, Sodium C12-13 Pareth Sulfate, Cocamidopropyl Betaine, Lauryl Polyglucose, Parfum, Styrene/Acrylates Copolymer, Sodium Chloride, DMDM Hydantoin, Polyquaternium-7, Glycol Distearate, Citric Acid, Tetrasodium EDTA, Laureth-4, Santalum Album, Ormenis Multicaulis, Benzyl Salicylate, Butylphenyl Methylpropional, Hexyl Cinnamal, Limonene, Lanilool. (Vj-95/2005/4. és 9. sz. irat)
11. A folyékony szappan termékek címkéin az alábbi szöveg szerepel: (1) „A **Palmolive Aroma Creme Comfort folyékony szappan** hidratáló krémmel és természetes illóolajokkal bőrét puhává és hidratálttá varázsolja, miközben érzékeit nyugtatja.” és „Liquid Soap with Moisturising CREME & Essential OILS.”; **Összetevők:** Aqua, Sodium Laureth Sulfate, Cocamidopropyl Betaine, Lauryl Polyglucose, Sodium Chloride, Parfum, Styrene/Acrylates Copolymer, DMDM Hydantoin, Glycol Distearate, Sodium Sulfate, Tetrasodium EDTA, Polyquaternium-7, Citric Acid, Laureth-4; (2) „A **Palmolive Aroma Creme Exotic folyékony szappan** hidratáló krémmel és természetes illóolajokkal bőrét puhává és hidratálttá varázsolja, miközben érzékeit újraéleszti.” és „Liquid Soap with Moisturising CREME & Essential OILS.”; **Összetevők:** Aqua, Sodium Laureth Sulfate, Cocamidopropyl Betaine, Lauryl Polyglucose, Sodium Chloride, Parfum, Styrene/Acrylates Copolymer, DMDM Hydantoin, Glycol Distearate, Sodium Sulfate, Tetrasodium EDTA, Polyquaternium-7, Citric Acid, Laureth-4. (Vj-95/2005/7. sz. irat)
12. A habfürdő termékek címkéin az alábbi szövegek találhatóak: (1) „A **Palmolive Aroma Creme Comfort habfürdő** hidratáló krémet és természetes narancsvirág és rózsafa illóolajokat tartalmaz. A bőrét puhává és hidratálttá varázsolja, miközben érzékeit nyugtatja. Kényeztesse Ön is testét lelkét.” és „Bath Creme with Moisturising CREME and Essential OILS.”; **Összetevők:** Aqua, Sodium C12-13, Pareth Sulfate, Cocamidopropyl Betaine, Lauryl Polyglucose, Parfum, Styrene/Acrylates Copolymer, DMDM Hydantoin, Sodium Chloride, Polyquaternium-7, Glycol Distearate, Citric Acid, Tetrasodium EDTA, Laureth-4, Aniba Rosaeodora, Citrus Aurantium Amara,

Benzyl Salicylate, Citronellol, Coumarin, Alpha Metyl Ionone, Hexyl Cinnamal, Limonene; (2) A **Palmolive Aroma Creme Exotic habfürdő** hidratáló krémet és természetes kamilla és szantálfa illóolajokat tartalmaz. A bőrét puhává és hidratálttá varázsolja, miközben újraéleszti érzékeit. Kényeztesse Ön is testét és lelkét.” és „Bath Creme with Moisturising CREME and Essential OILS.”; **Összetevők:** Aqua, Sodium C12-13, Pareth Sulfate, Cocamidopropyl Betaine, Lauryl Polyglucose, Parfum, Styrene/Acrilates Copolymer, Sodium Chloride, DMDM Hydantoin, Polyquaternium-7, Glycol Distearate, Citric Acid, Tetrasodium EDTA, Laureth-4, Santalum Album, Ormenis Multicaulis, Benzyl Salicylate, Butylphenyl Methylpropional, Hexyl Cinnamal, Limonene, Linalool. (Vj-95/2005/7. sz. irat)

13. A Palmolive Aroma Creme tusfürdők hirdetési a televízió mellett több heti és havilapban (Nők Lapja, Tina; Meglepetés; Hölgyvilág) megjelentek számos alkalommal. (Vj-95/2005/4)

II.

A vizsgálati jelentés

14. A vizsgálati jelentés a versenyfelügyeleti eljárás során az alábbi következtetéseket vonta le a rendelkezésre álló adatokból.
15. A Colgate-Palmolive Kft. és az egyéb forrásokból rendelkezésre álló összehasonlító vizsgálatok alapján levont következtetések nem egybehangzóak. A Jénai Egyetemen végzett vizsgálat szerint a Palmolive termékben lévő hidratáló krém vizet és kozmetikai olajokat tartalmaz, amelyeket emulgeátorok kötnek meg, és ezek, a bőrnedvesség jelentős fokozásához vezetnek. Egy varsói intézet jelentésében azt állapította meg, hogy a Palmolive termékhez képest a versenytárs terméke gyengédebb hatású detergenset tartalmaz és nagyobb védelmet gyakorol a bőrre. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az utóbbi tanulmány sem cáfolta azt, hogy a Palmolive termék hidratáló krémet tartalmaz, amely nyilvánvalóan a bőr kiszáradása ellen hat.
16. Az a feltételezés, tehát, hogy a vizsgált termékek a meghirdetettel ellentétben nem tartalmaznak hidratáló krémet helytelennek bizonyult, mivel a fentebb ismertetett klinikai vizsgálatok és szakértői vélemények azt támasztják alá, hogy a Palmolive Aroma Creme termékek tartalmaznak olyan hidratáló krémet, amely képes nedvességmegőrző hatás kiváltására.
17. Maga a versenytárs is elismeri, hogy a Palmolive termékek tartalmaznak hidratáló összetevőt, amely képes lehet a víztartalom bőrben tartására.
18. A vizsgálati jelentés megállapítja, hogy az eljárás alá vont vállalkozás nem követett el jogsértést, tekintettel arra, hogy a reklámfilmbe kérdéses állítások valóságosak, mert a termékek tartalmaznak hidratáló krémet, továbbá a címkefeliratok is helytállóak, mert alátámasztják azt az állítást, hogy a termékek hidratáló hatásra alkalmasak, mert az összetevők tartalmaznak olyan anyagokat, amelyek képesek hozzájárulni a bőr kiszáradásának megakadályozásához, a bőr vízháztartásának fenntartásához.

19. A fentebb kifejtettek alapján a vizsgálati jelentés az eljárás megszüntetését indítványozza.

III.

Az eljárás alá vont álláspontja

20. A Colgate-Palmolive Kft. előadta, hogy az eljárás alá vont termékek tartalmaznak hidratáló krémet, tekintettel arra, hogy megtalálhatóak bennük a hidratáló krémek alapösszetevői (víz, emulgens, zsíradékanyag és hidratáló hatású anyagok). Ennek igazolására több szakértői véleményt is csatoltak. Időközben egy folyamatban lévő németországi perben – amelyben hasonló okból vizsgálják a vállalkozás reklámjait – az ottani bíróság, visszavonván korábbi ideiglenes intézkedését, nem tartotta tiltottnak a hidratáló krém megjelölést.
21. A fentebb kifejtettek tekintettel az eljárás alá vont vállalkozás álláspontja szerint a kérdéses reklámok nem ütköznek a Tpvt. 8. §-ába.

IV.

A Versenytanács döntése

22. A Tpvt. 8. § (1) bekezdése alapján tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A (2) bekezdés alapján fogyasztók megtévesztésének minősül többek között az áru lényeges tulajdonsága – így különösen összetétele – tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon történő állítása, illetve ha az árut megtévesztésre alkalmas árjelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságáról bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak.
23. A Tpvt. 9. §-a alapján a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.
24. A versenyfelügyeleti eljárás során a Versenytanács elsősorban azt vizsgálta, hogy az eljárás alá vont termékekkel kapcsolatosan a hidratáló krémre történő utalás a Tpvt. 8. §-ába ütközik-e.
25. Annak meghatározása, hogy egy adott termék rendelkezik-e hidratáló hatással szakmai kérdés, így azt a versenyfelügyeleti eljárás során kell vizsgálni. Az eljárás során több szakvéleményt is benyújtottak a GVH-hoz. Ezek alapján az alábbi megállapítások tehetők.
26. Egy magyar szakember által készített szakértői vélemény alapján megállapítható, hogy a hidratáló krémek pontos összetételét vagy összetételi arányát, valamint magukat a hidratáló ágenseket sem a hazai, sem a nemzetközi előírások nem deklarálják. Egy hidratáló krémnek azonban tartalmaznia kell emulgenst, zsíradékanyagot, vizet és hidratáló hatású anyagokat. A szakértői vélemény végkövetkeztetése, hogy az eljárás alá vont termékek rendelkeznek ilyen komponensekkel és a krém összetevők, valamint a hidratáló ágensek egyedi elemzésén túlmenően az is döntő bizonyítéknak tekinthető, hogy az adott komponensekből stabil, jól penetrálódó krém készíthető, mely egy

empirikus próba alapján szignifikáns hidratáló és bőrpuhító tulajdonsággal rendelkezik.

27. A Jénai Friedrich Schiller Egyetem Dermatológiai és Allergológiai Klinikáján elvégzett vizsgálaton alapuló, a klinika által kiadott szakvélemény alapján az alábbi megállapítások tehetőek. Az elvégzett empirikus kutatások azt az eredményt hozták, hogy a „Palmolive Aroma Creme mit Aroma Cream” termékkel történő többnapos mosás után bekövetkezik a bőrnedvesség javulása a „Palmolive Aroma Creme ohne Aroma” termék alkalmazásához képest. A vizsgálatok azt mutatják, hogy a Palmolive Arome Creme termékben lévő hidratáló krém révén aktív nedvességfokozó hatás keletkezik a hidratáló krém nélküli termékhez képest. Ezt a bőrhámlásnak, mint a bőrnedvesség indikátorának szignifikáns javulása bizonyítja.
28. A lengyelországi ITA-TEST S.C. Kozmetikai Termékek és Háztartási Vegyszerek Dermatológiai, Applikációs és Kémiai Kutatóintézet vizsgálati jelentése alapján az alábbi megállapítások tehetőek. A Palmolive Aroma Creme Exotic tusfürdő esetében bizonyos mértékben sérült a bőrt védő lipid réteg, ami gyorsabb vízpárolgást eredményezett a felhám szarurétegében és annak dehidratálásához vezetett, szemben a Dove Firming Shower Gel termékkel, amely esetében az a bőrrel érintkezve a felhámot hidratáltabbá tette és a víz sokkal lassabban párolgott el a bőrből.
29. A Versenytanács megvizsgálta a hidratáció és a hidratálás szavak jelentését, tekintettel a Tpv. 9. §-ára. A hidratáció szó jelentése: vízmolekulák megkötése oldott anyagokban. A hidratálás szójelentése: a víz alkotóelemeinek beépülése más anyag molekulájába. A krém szó jelentése: lágy halmazállapotú iparcikk.
30. A tisztálkodási szerek alkalmazásának célja a szennyeződések, az izzadság, a faggyú és az olajok eltávolítása a bőr felszínéről. Ugyanakkor ezen folyamat során a szarurétegnek is károkat okozhatnak a tisztító hatás érdekében felhasznált felületaktív anyagok. A legkorszerűbb tisztálkodási szerek már nem csak a bőr károsodását akadályozzák meg, hanem egyúttal olajokat, lipideket és hidratáló szereket visznek a bőrbe. A tisztálkodási szerek bőrkímélő és hidratáló hatás szempontjából széles skálán mozognak. A modern tisztálkodási szerek esetében a tisztálkodás során felszívódó komponensek, illetve a bőrfelületre lerakódó olajok csökkenteni tudják a bőrszárazság látható jeleit, valamint olyan védőréteget hoznak létre, amely segít csökkenteni a bőr vízvesztését. A bőrt hatékonyan hidratáló tisztálkodási szerek kifejlesztése komoly műszaki feladatot jelent: fel kell vinni a bőr felületére a bőrpoló anyagokat, amelyeket a tisztálkodási szerek használat során eltávolítanak.
31. A Versenytanács elsősorban a fentebb kifejtettekre tekintettel értékelte az eljárás alá vont termékeket és az azzal összefüggő reklámokat.
32. A Versenytanács kialakult gyakorlata alapján az áru megismertetése során a vállalkozás kötelezettsége, hogy pontos és ellenőrzött ismeretek közlésével befolyásolja a vásárlói szándékokat.
33. Mint az a Versenytanács korábban is hangsúlyozta egy reklám versenyjogi megítélése során az ésszerűen és körültekintően eljáró fogyasztót tekinti mércének. Jelen eljárás kapcsán ennek a jelentősége különösen nagy, mivel a hidratáló hatás megítélése során

az ésszerűen és körültekintően eljáró fogyasztó szemszögéből kell vizsgálni a hidratáló hatásra történő utalást.

34. A tisztálkodási szerek alapján véve három kategóriába sorolhatóak. Egyrészt léteznek az ún. saját márkás termékek (amelyek általában valamely kereskedelmi áruházlánc márkanévét viselik), másodsorban léteznek a márkás termékek, harmadsorban pedig a luxus kategóriába tartozó termékek. Ez a kategorizálás megjelenik a termékek minőségében és árában is. Az eljárás tárgyát képező termékek a középső kategóriába tartoznak mind minőség, mind ár szempontjából.
35. Kozmetikai szempontból két módszer létezik a szaruréteg hidratáltságának fenntartására és/vagy helyreállítására. Az egyik módszer szerint a szaruréteg víztartó képességét kell fokozni, kívülről bevitt higroszkópos összetevőkkel. A másik módszer a víz „csapdába ejtése” a szarurétegben azáltal, hogy létrehozunk egy átjárhatatlan, vízdoldhatatlan olajos réteget a bőr felszínén.
36. Mint az a fentebb kifejtettekből kitűnik a hidratáló hatás kétféleképpen is elérhető. A Versenytanács rendelkezésére álló adatok alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont termékek kapcsán a hidratáló hatást több olyan komponens is garantálja, amely szignifikáns hatékonysággal bír ebből a szempontból. A Versenytanács a rendelkezésére álló szakértői vélemények alapján nem talált olyan ténytet, amely alapján megállapítható lenne ennek az ellenkezője. A Versenytanács elé tárt szakértői vélemények egyike utal arra, hogy egy összehasonlító vizsgálat kapcsán az egyik eljárás alá vont termék rosszabb eredményt ért el egy másik piacon lévő termékkel szemben, azonban ez a szakértői vélemény sem állítja, hogy ne rendelkezne a vizsgált termék hidratáló hatással. A Versenytanács álláspontja szerint jelen termékek kapcsán az ésszerűen eljáró fogyasztó szempontjából elegendő az, hogy a kérdéses termékek valamilyen formában hidratáló hatást biztosítsanak, ennek azonban nem szükséges oly mértékűnek lennie, mint pl. az egyéb bőrápoló szerek esetében, amelyeket kifejezetten aktív hidratálás céljából fejlesztettek ki. Ahogyan a vizsgálati jelentés is kifejti, az aktív vízbevitel alternatívájaként hatékony megoldás a bőrnedvesség fokozására, ha megakadályozzák a víz elpárolgását a felhasznált anyagok. A Versenytanács megjegyzi, hogy jelen eljárásban pusztán a hidratáló hatás fennállását vizsgálta, annak mértékét nem, ugyanis a kifogásolt reklám megítélése, így az eset eldöntése, szempontjából ez utóbbinak nincs jelentősége.
37. A Versenytanács utal arra, hogy bár nem rendelkeznek kötelező erővel más országok bírósági döntései, a Versenytanács álláspontját erősíti a Hamburgi Tartományi Bíróság 2005. április 12-én hozott ítélete, amelyben arra a következtetésre jutott, hogy nem téveszti meg a reklám által megszólított piaci szereplőket azzal, hogy a „hidratáló krémmel” kifejezést alkalmazzák és így ez nem jelent tisztességtelen félrevezetést.
38. A fentebb kifejtettek és a rendelkezésre álló adatok alapján a Versenytanács a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontjának és a 77. § (1) bekezdés j) pontjának együttes alkalmazásával a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és az eljárást megszüntette.
39. A Versenytanács a határozatát a Tpv. 73. §-ára tekintettel tárgyalás tartása nélkül hozta meg.

40. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2005. november 17.